

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3044/2019. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Monori Járásbíróság előtt 4.P.20.283/2017. számon folyamatban lévő per 2017. október 4-én tartott tárgyalása során felvett, 4.P.20.283/2017/72. számú jegyzőkönyvben foglalt, I. számú végzés alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a Monori Járásbíróság 2017. október 4-ei tárgyalása során felvett, 4.P.20.283/2017/72. számú jegyzőkönyvében foglalt I. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
 - [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az indítványozó szüleinek házasságát a Tapolcai Járásbíróság 5.P.20.386/2014/210. számú ítéletével felbontotta. A bíróság az indítványozó feletti felügyeleti jog gyakorlására az apát, míg a két fiatalabb testvére tekintetében a felügyeleti jog gyakorlására az anyát jogosította fel. A Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pf.20.232/2016/25. számú ítéletével az elsőfokú ítélet kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezését kizárólag az időpont és helyszín tekintetében, az anya lakhelyváltozása okán megváltoztatta. Az indítványozó édesapja ezt követően szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránt indított pert.
 - [3] Az indítványozót a Monori Járásbíróság a 4.P.20.283/2017. számon folyó, szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránti perben tanúként hallgatta meg 2017. augusztus 8-án. Az indítványozó beadványában előadta, hogy a tanúmeghallgatás során a bíró nem olvasta fel a jogait, nem tájékoztatta az eljárás menetéről, és a meghallgatás végén nem olvasta fel a jegyzőkönyvezett szöveget. Az indítványozónak a meghallgatáson jogi képviselője nem volt, eseti gyámot vagy ügygondnokot pedig nem rendeltek ki mellé. Az indítványozó a jegyzőkönyv megismerését követően kérelmezte annak kijavítását, a bíróság azonban a 2017. október 4-ei tárgyaláson a kijavítás iránti kérelem tárgyában elutasító döntést hozott. Az elutasító végzést a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránti per tárgyalási jegyzőkönyve tartalmazza. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény XXIV. cikkében rögzített tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség követelményét, valamint a (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát. Erre tekintettel az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságtól a kijavítási kérelmet elutasító végzés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
 - [4] Az indítványozó képviselőjében eljárva az indítványozó édesapja az alkotmányjogi panaszt utóbb – főtktári felhívásra – kiegészítette. A hiánypótlásban jelezte, hogy az indítványozó által korábban megküldött és saját kezűleg aláírt beadványt mint az indítványozó törvényes képviselője terjeszti elő, megjelölte az Abtv. alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló rendelkezését, továbbá jelezte, hogy megsértett alapjogként az Alaptörvény XXIV. cikke helyett a XXVIII. cikkére hivatkozik.
 - [5] Az Alkotmánybíróság megkeresésére a Monori Járásbíróság megküldte a 2017. október 4-i tárgyalásról felvett, 4.P.20.283/2017/72. számú jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyvben foglalt I. számú végzés rendelkezik a kijavítás iránti kérelem elutasításáról. A végzés tartalmazza valamennyi, az indítványozó által előterjesztett szövegszerű javaslat indokolással történő elutasítását.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz befogadható-e, vagyis megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
 - [7] Az Abtv. 27. §-a értelmében alkotmányjogi panasszal „az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés” támadható {ennek megfelelően például: 3090/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [22],

- 3131/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [6]). Az Alkotmánybíróságnak ezért mindenekelőtt azt a kérdést kellett megvizsgálnia, hogy az indítványozó által támadott, a kijavítás iránti kérelem elutasításáról szóló végzés az ügy érdemében hozott döntésnek vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek tekinthető-e, ekként azzal szemben helye van-e az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszoknak.
- [8] Az Abtv. 27. §-a tárgyi hatályának megállapítása során elsődlegesen az vizsgálandó, hogy a támadott bírói döntés a bírósági eljárást befejező döntésnek tekinthető-e. Mivel az Abtv. nem határozza meg a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező bírói döntések körét, ezért az Alkotmánybíróságnak esetenként kell eldöntenie, hogy a támadott bírói döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]}. A döntés során „a panasz alapjául szolgáló bírósági eljárást szabályozó törvény rendelkezéseit kell alapul venni” {3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [10]; 3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [6]}.
- [9] Figyelemmel arra, hogy az indítványozó panasa polgári perben hozott végzés ellen irányult, az Alkotmánybíróságnak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályaiból kiindulva kellett vizsgálnia a jelen ügyben. A Pp. 340. § szerint „[a] bíróság a) e törvényben meghatározott esetben bírósági meghagyással; b) a per érdemében ítélettel; c) a per során felmerült minden más kérdésben végzéssel határoz.”
- [10] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az érintett perben az érdemi döntést szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása tárgyában hozott ítéletével fogja meghozni a bíróság. A támadott, kijavítási kérelem elutasításáról szóló végzés tehát nem érdemi döntés.
- [11] Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy a támadott végzés a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül-e. Emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy „[a] bíróság peres eljárásban hozott végzései közül a bírósági eljárást befejező végzések körébe a Pp. szabályai alapján azok sorolhatóak, amelyek joghatóságként a még perré nem alakult eljárás, a per, vagy annak valamely szakasza lezárul. A bírósági eljárást befejező végzések az eljárás egészére mint folyamatra vannak kihatással, annak befejezését eredményezik, mint például a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító, a pert megszüntető, a fellebbezést vagy a perújítási kérelmet elutasító végzés {például 3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [11]}” {3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [7]}.
- [12] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott végzés joghatóságként a bírósági eljárás nem fejeződik be, a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránti per a jegyzőkönyv kijavítása tárgyában hozott döntéssel nem zárul le. A jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelem nem indít meg, illetve nem fejez be egy elkülönült bírósági eljárást, a végzés nincs az eljárás egészére mint folyamatra kihatással. A fenti végzéssel szemben előterjesztett panasz ezért nem felel meg az Abtv. 27. §-ában megfogalmazott második fordulathoz sem.
- [13] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. február 26.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1584/2018.

